

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega zbora

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	- 1 -09- 2016
Šifra:	020-07/16-977/3
Povezava:	300-01/16-42
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Številka: 00104-102/2016/6
Datum: 1. 9. 2016
Zveza: 020-07/16-0977/2 z dne 25. 7. 2016

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

- Odgovor na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi z omogočanjem zaslužkov na račun davkoplačevalcev,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 99. redni seji dne 1. 9. 2016.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1

Številka: 00104-102/2016/5

Datum: 1. 9. 2016

Odgovor na poslansko vprašanje Franca Breznika v zvezi z omogočanjem zaslužkov na račun davkoplačevalcev

Poslanec Franc Breznik je v skladu z 240. in 248. členom Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) na Vlado Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) v okviru instituta poslanskega vprašanja naslovil tri vprašanja v zvezi z omogočanjem zaslužkov na račun davkoplačevalcev.

Poslanec navaja, da je bilo v sredstvih javnega obveščanja mogoče prebrati, da je Republika Slovenija omogočila špekulativni (ali celo koruptivni) zaslužek ameriški banki Bank of America Merrill Lynch (v nadaljnjem besedilu: BAML), ki v Sloveniji že od leta 2014 ustvarja visoke dobičke s kupovanjem in prodajo bančnih terjatev od zadolženih podjetij na račun slovenskih davkoplačevalcev. Poslanec v zvezi s tem izpostavlja primer terjatev do družbe POLZELA tovarna nogavic, d. d., ki jih je Družba za upravljanje terjatev bank, d. d. (v nadaljnjem besedilu: DUTB) pred letom dni za nizko ceno oziroma praktično brezplačno prodala ameriški banki BAML. V teh dne pa naj bi te terjatve BAML prodala Slovenskemu državnemu holdingu, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SDH), pri čemer naj bi razliko v ceni odkupa in prodaje terjatve v višini vsaj 900.000 EUR krili slovenski davkoplačevalci.

Poslanec na vlado v zvezi z navedenim sprašuje:

1. Ali vlada meni, da prodaja terjatev s strani DUTB in kasnejši nakup s strani SDH po bistveno višji ceni pomeni učinkovito upravljanje s terjatvami, s katerimi upravlja država preko DUTB?
2. Kakšne ukrepe (navodila, predloge zakonov, itd...) bo Vlada RS sprejela, da ne bo več prihajalo do tako očitnega oškodovanja državnega premoženja oziroma davkoplačevalskega denarja?
3. Ali bo vlada v zvezi s tem primerom kakorkoli ukrepala ali pa vsaj predlagala zamenjavo odgovornih oseb?

V zvezi s pristojnostmi Vlade Republike v razmerju do DUTB, uvodoma poudarjamo, da je temeljno vodilo urejanja DUTB načelo neodvisnosti DUTB od političnih navodil in interesov. Odločitve vodstva te družbe so avtonomne in neodvisne, je pa DUTB v skladu z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 105/12, 63/13 – ZS-K, 23/14 – ZDIJZ-C in 104/15; v nadaljevanju: ZUKSB), na podlagi katerega je bila ustanovljena, dolžna pri upravljanju svojih dejavnosti ravnati s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika v skladu z načeli preglednosti, učinkovitosti, gospodarnosti in uspešnosti.

ZUKSB kot cilj ustanovitve DUTB določa izvajanje ukrepov za krepitev stabilnosti bank na način, da se zagotovi gospodarna uporaba javnih sredstev in povrnitev proračunskih sredstev,

zagotavljanje stabilnosti bank in finančnega sistema, omogočanje učinkovitega prestrukturiranja podjetij, katerih družbenik ali upnik je zaradi izvedbe pospeševanje kreditiranja nefinančnega sektorja postala DUTB, in olajšanje prepoznavanja nepravilnosti, ki so vodile do kreditov in naložb, ki so bile kot tvegane postavke prenesene na DUTB.

DUTB mora v skladu z ZUKSB upravljati svoje premoženje in obveznosti v skladu s poslovno strategijo in Smernicami za delovanje DUTB, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije. Slednje v 3. poglavju med drugim posebej urejajo tudi upravljanje premoženja, pri čemer določajo, da DUTB upravlja premoženje po načelu dobrega gospodarstvenika in načelih mednarodnih standardov korporativnega upravljanja. Upravni odbor sprejme poslovno strategijo za upravljanje premoženja DUTB. Pri upravljanju premoženja DUTB ne sme biti usmerjena k temu, da ostaja dolgoročni lastnik, zato je del strategije upravljanja tudi strategija odprodaje premoženja. V poslovni strategiji se premoženje segmentira na terjatve, kapitalske naložbe in nepremičnine. Znotraj omenjenih vrst se po potrebi lahko opravi še nadaljnja segmentacija glede na naravo sredstev (npr. terjatve do podjetij v stečaju, terjatve, ki so zavarovane s stanovanjskimi nepremičninami, terjatve do finančnih holdingov, terjatve oziroma naložbe do gospodarskih družb v prestrukturiranju). Pri odločitvi o prodaji sredstev mora DUTB v skladu z omenjenimi Smernicami za delovanje DUTB upoštevati načelo gospodarne in transparentne uporabe državnih sredstev ter njihove najvišje mogoče povrnitve. Na tak način je morala DUTB ravnati tudi v konkretnem primeru podjetja Polzela tovarna nogavic d.d..

Ključne usmeritve in strateški cilji DUTB, kot jih določa sprejeta poslovna strategija DUTB, so sledeči:

- finančni cilj DUTB je zagotoviti največji mogoči donos za državo in davkoplačevalce ter v zvezi s tem: (1) odplačati obveznice z državnim poroštvom, ki so bile izdane kot plačilo za prenesena sredstva, in (2) ustvariti zahtevani donos na prvotno vplačani kapital s strani Republike Slovenije;
- skladno s predhodnim ciljem prestrukturirati družbe, če je to ekonomsko upravičeno, ter prispevati k ponovni vzpostavitvi vzdržnega delovanja nepremičninskega in drugih trgov v Sloveniji.
- intenzivno upravljati sredstva in dodatno investirati vanje z namenom optimiziranja njihovega poslovnega potenciala in povečevanja njihove unovčljive vrednosti.

Glede delovanja DUTB v razmerju do SDH je treba pojasniti, da je skladno z zakonodajo (Zakon o Slovenskem državnem holdingu, Uradni list RS, št. 25/14; v nadaljnjem besedilu: ZSDH-1) iz upravljanja SDH izvzeta kapitalska naložba republike Slovenije v DUTB, na katero so bile prenesene slabe terjatve bank in zato zaradi svoje posebne narave in nalog DUTB ostaja ločen upravljavec premoženja v 100-odstotni lasti Republike Slovenije. Poleg tega upravljanje naložb v SDH temelji na strategiji upravljanja kapitalskih naložb države, ki vse naložbe razvrsti na strateške, pomembne in portfeljske. DUTB pa na drugi strani upravlja predvsem terjatve in tudi kapitalske naložbe s ciljem prodaje le-teh v določenem časovnem obdobju, preostalo premoženje pa po tem obdobju preide na SDH. Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države že vključuje tudi podatke o kapitalskih naložbah v upravljanju DUTB v družbah s kapitalsko naložbo države po ZSDH-1, in sicer z namenom zagotovitve usklajenega delovanja SDH in DUTB pri teh skupnih naložbah.

Z novelo ZUKSB, ki je bila sprejeta konec lanskega leta, t.j. z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Uradni list RS, št. 104/15), je tudi izrecno določeno, da DUTB preden odsvoji delež v gospodarski družbi, v

kateri je naložba Republike Slovenije skladno s strategijo upravljanja kapitalskih naložb države opredeljena kot strateška ali pomembna, obvesti SDH o nameravani prodaji svojega deleža v tej družbi ter o pogojih te prodaje. SDH lahko delež DUTB pridobi na podlagi odplačnega odkupa ali na podlagi zamenjave za delež Republike Slovenije v družbi, v kateri upravljavska upravičenja izvaja SDH.

Poudarjamo, da bo vlada v okviru svojih pristojnosti storila vse, da bosta SDH in DUTB delovala kakovostno in v dobro države. Kar se tiče DUTB, je le-ta pod nadzorom Ministrstva za finance (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) skladno s 4. členom ZUKSB. Nadzor ministrstva obsega nadzor poslovanja DUTB. Ministrstvo lahko sicer zahteva od DUTB vse dokumente in informacije, ki jih potrebuje za opravljanje nadzora, razen dokumentov in informacij, ki se nanašajo na zaupna razmerja (med te sodijo tudi informacije, ki so poslovna skrivnost). Potrebno je pojasniti, da sicer ministrstvo lahko poda DUTB usmeritve, ki jih mora DUTB upoštevati. Te usmeritve so pisne, obrazložene, splošne in abstraktne in ne smejo biti navodilo za ravnanje v posameznem primeru. Iz navedenega sledi, da se ministrstvo v konkretne posele DUTB ne more in ne sme vmešavati. Tako tudi ne bi moglo poseči v konkretni posel, ki je izpostavljen v poslanskem vprašanju. Ministrstvo v okviru mesečnega poročanja DUTB sicer spremlja pregled aktivnosti prestrukturiranj in ostale aktivnosti DUTB in o pomembnih primerih prestrukturiranj tudi poroča vladi in Državnemu zboru v okviru četrletnega poročila o nadzoru nad DUTB. Ministrstvo spremlja delovanje DUTB preko seznanitve z dokumenti in informacijami, katere DUTB mesečno in četrletno predloži na podlagi Smernic za delovanje DUTB. Ministrstvo izvaja tudi redne delovne sestanke z DUTB, z namenom seznanitve s tekočimi zadevami. V kolikor bi ministrstvo v tako opisanem postopku nadzora ugotovilo, da je prišlo do nezakonitih ravnanj oziroma da je posamezen član upravnega odbora DUTB kršil svojo dolžnost, bi skladno s 4. členom ZUKSB o kršitvi nemudoma obvestilo vlado. Kar se tiče pristojnosti vlade kot skupščine DUTB, da poda navodilo glede konkretnega posla DUTB, le-ta izhaja iz same narave enotirnega sistema. Pomembnejša vloga skupščine v enotirnem sistemu upravljanja se kaže preko petega odstavka 290. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13 in 55/15; ZGD-1), skladno s katerim morajo izvršni direktorji pri opravljanju svojih nalog upoštevati navodila in omejitve, ki jim jih lahko postavlja tudi skupščina družbe, upravni odbor, statut in poslovnik o delu izvršnih direktorjev. Izvršni direktor v enotirnem sistemu je tako vezan na navodila skupščine in upravnega odbora. V praksi se je DUTB, s ciljem maksimizacije prevzetega premoženja, že obrnila na vlado kot skupščino, in sicer na podlagi šestega odstavka 293. člena ZGD-1 in zahtevala, naj vlada kot skupščina odloči o vprašanju vodenja poslov. Kot primer navajamo posel prenosa deležev DUTB v elektro- podjetjih v lastništvo Republike Slovenije ali pa prenos terjatev DUTB do družbe Sava d.d. na SDH. V konkretnem primeru, ki je izpostavljen v poslanskem vprašanju, pa upravni odbor DUTB na vlado kot skupščino ni naslovil predloga za odločitev v konkretnem poslu, zaradi česar vlada predpostavlja, da je DUTB ravnala avtonomno v interesu maksimizacije sredstev.

Kar pa se tiče posla, ki ga je izvedel SDH, pojasnjujemo naslednje:

Glede konkretnega primera je potrebno pojasniti, da je Republika Slovenija postala lastnica 30,42-odstotnega deleža v Polzeli, d. d., s konverzijo terjatev na podlagi prisilne poravnave, ki je postala pravnomočna dne 10. 3. 2015. SDH pri upravljanju kapitalskih naložb države deluje skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu (Uradni list RS, št. 25/14; v nadaljnjem besedilu: ZSDH-1) in akti upravljanja. Vezano na konkreten primer družbe Polzela, d. d., Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (Uradni list RS, št. 53/15; v nadaljnjem besedilu: strategija) med drugim določa, da »vse kapitalske naložbe države, ki jih Republika

Slovenija v skladu z veljavno zakonodajo pridobiva s konverzijo terjatev v kapitalsko naložbo v postopkih prisilne poravnave in iz naslova danih posojil in plačanih poroštev in ki še niso del te strategije, se na podlagi drugega odstavka 10. člena ZSDH-1 štejejo za portfeljske naložbe.« 13. člen ZSDH-1 določa, da so portfeljske naložbe naložbe, s katerimi Republika Slovenija poskuša doseči izključno gospodarske cilje. Te naložbe so namenjene razpolaganju, ki ga SDH skladno s 15. členom ZSDH-1 izvaja samostojno in ni vezan na nobena soglasja ali omejitve. Izjema sta seveda strategija in na njeni podlagi sprejet Letni načrt upravljanja kapitalskih naložb države za leto 2016, ki ga je v decembru 2015 potrdila Vlada Republike Slovenije. V slednjem je med drugim za zagotovitev dolgoročnega poslovanja in maksimizacije prodajne cene družbe predvideno tudi finančno in poslovno prestrukturiranje, katerega SDH v konkretnem primeru tudi izvaja, in sicer skladno z ZSDH-1 in akti upravljanja. Ob temu je potrebno poudariti, da SDH prvotno ni imel lastniškega deleža v Polzeli, d. d., za vstop v katero se je na podlagi načela neodvisnosti odločil samostojno, saj je ocenil, da bo na ta način lažje zagotovil uresničitev ciljev iz letnega načrta upravljanja.